

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING

Kongshaugen kristne grunnskole

Mål

1. Skolen skal ved forebyggende tiltak søke å hindre at elever blir utsatt for mobbing
2. Skolens rutiner skal avdekke om mobbing foregår
3. Skolen skal følge opp både mobber og mobbeoffer. Skolens rutiner skal sikre god dokumentasjon og best mulig samarbeid med foresatte.

Definisjoner

Det er mobbing/plaging når en eller flere elever gjentatte ganger og over tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere elever. Det er også en ubalanse i maktforholdet mellom mobber og mobbeoffer. (Dersom maktforholdet er likt, snakker vi heller om en konflikt mellom personer.)

Ei negativ handling er å ville gjøre en annen ondt, fysisk eller psykisk.

Direkte/ aktiv mobbing:

Fysiske angrep s.s. spark, slag, kast, ødeleggelse av klær m.m.

Verbale og nonverbale angrep s.s. trusler, hån, slengbemerkinger, kalling, geberder, hån latter m.m.

Indirekte / passiv mobbing:

Isolering: Å overse eller stenge noen ute fra kamerat-/venninneflokken.

Arena for mobbing

Ca 80% av mobbingen skjer i friminuttene!

Særlig aktuelle steder/settinger å vere obs:

Fysisk mobbing	I skolegården, i garderoben, i gym.garderobes/dusjer, på skolevegen. Antimobbearbeid – gymgarderobes Gymgarderobene er en utsatt arena for mobbing. Vi er ekstra på vakt her. ❖ Gymlærer er spesielt obs på at det ikke skjer mobbing i gymgarderobene.

	❖ Lærer legger opp undervisninga si slik at elevene er minst mulig inne i garderobene mens lærer er i gymsalen / ute. Når timen er slutt skal gymlærer: ❖ Passe på at han / hun selv kommer raskt ut til garderobene. ❖ Selv dusje som lynet (dersom en skal dusje etter denne økta). ❖ Være i gangen og lytte om det er god lyd fra garderobene. ❖ Følge med når elevene kommer ut, og se at de ser glade og fornøyde ut. ❖ Ikke gå før elevene er ferdige. ❖ Dersom det er signaler som tyder på at noe ikke er OK, skal en utføre hensiktsmessig(e) handling(er). ❖ Til slutt: Undersøk de tomme garderobene for gjenglemte ting / rot (vedrørende garderoben til motsatt kjønn, spør du de som kommer ut om de er siste person, og du roper inn før du går inn.) Har du assistent med deg, delegerer du / blir enig med assistenten om ansvarsfordeling
Utestenging	I friminutt, ved gruppearbeid og i lagidrett
Elektronisk mobbing	Mobbing via mobiltelefon og internett.

Hvordan oppdage mobbing?

Elever sier ifra

På Kongshaugen skal det være tydelig for alle elevene at de skal være fri mobbing, og at de skal si ifra til de voksne dersom de selv eller noen av medelevene opplever noe negativt, ikke som ondsinnet sladder, men for å hjelpe dem som lir ondt.

Signaler

På skolen kan de voksne observere signaler som kan være varsel om mobbing:

- Ødelagte/skadde klær
- Fysiske skader
- Mangel på venner
- Eleven er trist
- Innesitting, vil ikke ut til friminutt
- Søvnproblemer
- Stadig ondt i magen
- Mye fravær

Elevsamtaler

I elevsamtalen skal læreren ta opp hvordan eleven trives og opplever sin egen situasjon på skolen. Det skal være minst to elevsamtaler i året.

Klassesamtaler

Kontaktlærer skal en gang pr uke ha en planlagt samtale med klassen der en hver eneste gang fokuserer på hvordan vi har det på skolen og om alle har det godt.

Foreldrekonferanser / utviklingssamtaler

På Kongshaugen skal vi ha minst to slike samtaler pr år. Hver gang skal en blant annet samtale om hvordan eleven har det på skolen, både opp mot trivsel og i forhold til mobbing. Hører en om mistanke om mobbing, skal dette straks meldes rektor på skjema for melding av krenkelser.

Hvem mobber – og hvem blir mobbeoffer?

Forskning viser at noen av mobberne tror de blir populære i klassen/gruppa eller deler av denne. De kan ha sterke behov for beundrere rundt seg, spenning, å dominere andre, og å skjule indre usikkerhet.

Jentene er spesielt redde for ikke å ha venninner, og de kan bruke verbale og nonverbale midler for å få vekk de som kan true populariteten deres. De er ofte mer utspekulerte i måten å mobbe på enn gutter, og klarer ofte å skjule mobbinga for lærerne.

Det er ingen enkel sak å prøve å kategorisere her. Forskningen er ikke entydig eller tydelig. Det kan se ut som om mobbeofrene ofte er snille / forsiktige / litt tilbaketrukne elever. En mindre del av barna og de unge som blir mobbet, kan ha noe provoserende adferd, men de fleste som blir mobbet kan i liten grad eller ikke i det hele tatt, lastes for at de blir mobbet.

Handlingsplan for forebyggende arbeid:

1. Hver høst blir det i alle klasser satt av tid til holdningsskapende arbeid i forhold til trivsel og trygghet. Gjennom hele året skal alle klassene arbeide med sosial kompetanse.
2. Klassene arbeider grundig med de felles reglene som gjelder ved Kongshaugen.
3. Holdningsskapende arbeid gjennom hele året. Elevene må trenes opp til aktivt verdivalg gjennom f. eks.:
  - Klassemøter
  - Fadderordning
4. Kontaktlærer skal ha samtaler med klassen hver uke om elevmiljøet i og utenfor klassen
5. Læreren kan vurdere å bruke spørreskjema om trivsel, trygghet og mobbing i klassene. Det skal gjennomføres sosiometrisk undersøkelse i alle klassene en gang i året.
6. Godt samarbeid heim/skole.
Trivsel, trygghet og mobbing er fast tema på foreldrekonferanser/utviklingssamtaler.
7. To voksne skal være ute i friminuttene.
8. De voksne stimulerer til god og inkluderende leik i friminuttene.
9. Elever og foreldre blir gjort kjent med handlingsplanen i klasseforeldremøtet om høsten.
10. Skolen skal gjennomføre den nasjonale elevundersøkelsen hvert år.

Tiltaksplan ved mobbing

Rett reaksjon til rett tid!

Når vi får kjennskap til mobbing / mistanke om mobbing, skal vi handle straks. Samtidig skal ingen utpekes som mobber før vi er sikre på dette. Saken skal meldes på eget skriv til rektor. Han skal undersøke saken, vurdere om det foregår mobbing, ved funn gjøre et enkeltvedtak (som kan påklages).

Det verste som kan skje er at ingenting skjer!

Når det er mistanke om mobbing:

Dersom vi ikke er sikre på om mobbing skjer, skal vi sørge for tett oppfølging / oppmerksomhet mot den som kanskje er mobbeoffer for å kartlegge om mobbing skjer og for å verne mot ytterligere mobbing. Ofte er det nødvendig å forsterke tilsynet i friminuttene og i tillegg være spesielt obs i garderoben når elevene går inn og ut til / fra friminutt.

Har du mistanke om at elever blir utsatt for mobbing, skal du melde dette skriftlig på eget skjema til rektor.

Når det er en reell mobbesituasjon

Dette er når en har snakket med den som er blitt mobbet og på annen måte forsikret seg om at det foregår mobbing:

1. Kontaktlæreren for mobberen får andre til å ta klassen.
2. Kontaktlærer tar mobberen inn i enerom. Den første samtalen kan være kort, men er svært viktig. Du kan si: "Jeg vet/har sett at du mobber N.N. Dette skal vi straks ha slutt på. Jeg skal spørre deg hver dag i uka framover om det er slutt på mobbinga. Jeg skal også spørre N.N. Har du forstått hva jeg mener? I morgen skal jeg ha en samtale med deg om mobbinga. Du kan gå nå." Slike samtaler skal skje etter samråd med rektor.

3. Følg opp neste dag med samtale. Få vikar. Spør mobberen om hva han/hun har gjort mot N.N. Prøv å unngå å spørre: "Hvorfor?". Spør om hvem, hva, hvor, når og hvordan.
4. Dersom det ikke er kontaktlærer for offeret som har hatt samtalen, må hun / han ha en samtale med mobberen så snart som mulig. Få vikar. Samme spørsmål som ovenfor.
5. Følg opp mobberen hver dag den første uka med spørsmål om det er slutt.
6. Det må fremdeles gjøres observasjoner.
7. Kontaktlærerene til offer og mobber samtaler og finner tiltak som blir iverksatt.
8. Kontaktlærer til offer informerer offeret om tiltakene som er satt i verk.
9. Rektor gir snarest melding til foresatte om saken, og hva for tiltak som er satt i verk.

Ofte vil dette være nok. Grunnen er trolig den tette oppfølginga fra lærer(ne) den første tida etter at mobbinga ble oppdaget.

Dersom mobbingen fortsetter

1. Møte mellom mobber, offer, kontaktlærer(e) og sosiallærer. De lager en kontrakt mellom elevene. Dersom det er en vanlig mobbesak (med et offer som ikke er provoserende) er det bare mobberne som skriver under en avtale der de forplikter seg til en positiv væremåte mot offeret. Dersom det er snakk om et provoserende offer, må han eller hun også skrive under og forplikte seg til å bidra med positiv adferd.
2. Kontrakten blir vist til de foresatte.
3. En lager en oppfølgingsplan for mobbeofferet.
4. Kontaktlærer og sosiallærer vurderer om andre parter må trekkes inn. Rektor skal orienteres fortløpende.

Oppfølging

Hvordan hjelpe mobbeofferet?

- Målet må være å trekke eleven med i et fellesskap der han / hun kan kjenne seg trygg.
- Bevisst bruk av gruppearbeid der eleven blir satt sammen med andre elever du vet han/hun ser opp til
- Bevisst bruk av sterke sider, hobby eller annet som kan gi prestisje.

Hvordan hjelpe mobberen?

- Utgangspunktet er den tidligere samtalen med egne forklaringer av hva som har skjedd (kontrollert med informasjon fra offeret, andre elever og observasjoner.)
- Det viktigste målet er å få mobberen til å endre adferd. Dette er nødvendig av hensyn til offeret og også gunstig for mobberens sosiale utvikling.
- Rollespill kan gi en mobber innsikt i hvor skadelig mobbing kan være.

Sanksjoner

Følgene som er retta mot mobberen skal ha fokus på at det er negativt det som er gjort, ikke at mobberen i seg selv er negativ.

Sanksjonene må innebære en viss form for ubehag. Poenget er at vi tror det hjelper eleven til å forstå alvorret i situasjonen og å hindre gjentakelse.

Aktuelle sanksjoner:

- alvorlig personlig samtale med eleven
- å la eleven tilsidesettes i visse friminutt med tilsyn

- la eleven holde seg nær den som har inspeksjon i ei visst tid
- sende eleven til alvorlig samtale med rektor eller inspektør
- ta fra eleven en eller annen fordel
- annet

Dokumentasjon

Dokumentasjon / referat på det en gjør, - spesielt fra møter og på avtaler.

Annet: *Elever og foreldre skal varsles ved "miljøfare". (Stemmer med KSS C.1.9.)*